

12. Hafta – İzleme ve Kontrol Programları

Öğrenme Hedefleri

- Antimikrobiyal direnç izleme programlarını tanımak.
- EUCAST, EFSA, WHO-AMR gibi uluslararası sistemleri öğrenmek.
- Türkiye'deki izleme programlarını ve laboratuvar yöntemlerini değerlendirmek.

Temel Kavramlar

- AMR İzleme Programları: Dirençli bakteri ve genlerin yayılımını takip eden sistemler.
- EUCAST: Avrupa Antimikrobiyal Duyarlılık Testi Komitesi → klinik kırılma noktaları belirler.
- EFSA/ECDC: Avrupa'da zoonotik bakterilerde direnç izleme raporları hazırlar.
- WHO-AMR: Küresel izleme ve raporlama sistemi (GLASS).

Türkiye'de İzleme

- Türkiye Ulusal Antimikrobiyal Direnç Eylem Planı (2017–2022).
- Ulusal Referans Laboratuvarları.
- Hayvansal gıdalardan ve çiftlik hayvanlarından izolat toplanması.

Laboratuvar Yöntemleri

- MIC (Minimum İnhibitör Konsantrasyon): Broth mikrodilüsyon yöntemi.
- Disk Difüzyon: CLSI ve EUCAST standartlarına göre.
- Genetik Testler: PCR, qPCR ve WGS ile direnç genlerinin tespiti.

Örnek Olay

- EFSA'nın 2022 raporunda, AB ülkelerinde tavuklardan elde edilen E. coli izolatlarında florokinolon direncinin yüksek olduğu bildirilmiştir.

Tartışma Soruları

1. İzleme programları halk sağlığı için neden kritiktir?
2. Türkiye'de AMR izleme programlarının güçlü ve zayıf yönleri nelerdir?
3. Hangi laboratuvar yöntemleri en güvenilir sonuçları verir?

Kaynaklar

- EUCAST (2022). Clinical breakpoints.
- EFSA & ECDC (2022). AMR monitoring in zoonotic bacteria.
- Türkiye AMR Ulusal Eylem Planı (2017-2022).